

Det ny Notat

1.-8. oktober 1974. 1. årgang. nr. 1. Kr. 2,00

FN-sagen afslører manglende vetoret for små EF-lande

Allerede i efteråret 1973 deltog EF-kommissionen i et konsultationsmøde i New York om observatørsagen, fremgår det af en hemmelig FN-instruks

”Delegationen bør aktivt virke for, at Fællesskabet opnår den af medlemslandene foreslåede observatørstatus.”

Sådan lyder den fortroligt stemplede instruktion til den danske delegation ved FN.

Det var den formulering, som godkendtes på markedsudvalgets møde i fredags, da Hartling havde stået skoleret i to timer.

Den almindelige presses behandling af sagen over ser:

Langt farligere sager

Observatørspørgsmålet er ganske harmløs sammenlignet med andre EF-sager i FN og andre internationale organisationer. Langt farligere er det, at EF-landenes ambassadører praktisk har et sæt af intime samarbejde, ofte med daglige møder.

Vetoret for FN

Socialdemokraterne har et radikalt Vens endelige accept af EF-observatørstatus, at små EF-lande har svært ved at benytte den såkaldte ”vetoret”.

Markedsudvalgets flertal pålagde først udenrigsministeren at få observatøren fjernet fra FN's dagsorden. Guldberg har ikke på noget tidspunkt præsenteret folketingsflertallets indstilling som en officiel sag over for EF-partnerne. Han har tillige udvist grove informations-forsømmelser. Guldberg færdes åbenbart så meget udenlands, at han ikke ved, man i Danmark kan slæbe ministeren for en rigsret!

Danmark turde ikke bruge veto på samme måde som Vesttysklands veto mod landbrugspriserne. Radikale og socialdemokrater faldt til patten, da større EF-lande, heriblandt Frankrig, sagde, man ikke ville acceptere et dansk veto.

Historiebogs-information

Folketinget har ingen effektiv kontrol med Danmarks markeds- og udenrigspolitik.

Det viser den indtil videre seneste Guldberg-sag også. Folketinget — for ikke at tale om det danske folk — informeres først

om beslutninger, når det er absolut nødvendigt.

Allerede før Danmark blev officielt medlem af EF, foregik der et tæt udenrigspolitisk samarbejde i FN, — hvor også Danmark var med! Det kunne folketingsmedlemmerne læse i »NOTAT» og det engelske »Sunday Times».

Og hvis de danske vælgere fik lov til at studere det dokument, som er mærket O.P.1.j.nr. 400 E. 20/FN, kunne de konstatere, at observatør-sagen kun er ny for dem.

I det danske ”supplement” til den danske delegations instruks afslører udenrigsministeriet, at for længst i 1971 blev det afsløret, at FN og EF havde en stillingtagen.

Her giver De ny Notat en detaljeret gennemgang af sagen.

EF-instruks:

”Europa-Parlamentet” vedtog d. 6. juli 1973 en udtalelse, hvorefter Kommissionen og Rådet ”mødes om at opnå en passende ordning for Fællesskabets repræsentation”.

Efteråret 1973 blev sagen drøftet på EF-konsultationsmøder i New York — med deltagelse

af en repræsentant for EF-kommissionen! Som resultat af disse drøftelser udarbejdede medlemslandenes FN-missioner i fællesskab et notat om problemstillingen, der tilsendtes hovedstæderne til overvejelse i april 1974.

Ved møder i de faste repræsentanters komite (COREPER — hedder organet) i Bruxelles i maj og juni 1974 besluttedes det, at man skulle sondere holdningen hos andre FN-lande på grundlag af et notat udarbejdet af rådssekretariatet.

Ambassadør-komiteen besluttede endeligt på et møde den 24. og 25. juli, at Frankrig ved sin repræsentant ved FN skulle anmode om, at spørgsmålet om ”Europæiske Fællesskabs status i de Forenede Nationers Generalforsamling” optoges på dagsordenen for FN's 29. samling.

Udenrigsministeriets samtidige enlige tekster til et forklarende notat, som skulle afgives sammen med anmodningen.

Udenrigsministeriets embedsmænd har skrevet ”fortroligt” på denne redegørelse. Men sandheden om Danmarks dybe engagement i EF-udenrigspolitikken kan ikke skjules i længden. Og man tager helt fejl, hvis man tror den kan forsødes gennem udnævnelsen af J.O. Krag til EF-observatør. JPB

Labour's EF-oplæg

”Vores oprigtige optagethed af demokratiske rettigheder står i skarp kontrast til de Konservatives indstilling. Inden den mest afgørende beslutning i dette århundredes britisk historie blev truffet, — beslutningen om medlemskab af EF — havde vælgerne ikke fået lejlighed til at udtrykke deres mening.

Både de Konservative og de Liberale har nægtet at opfylde befolkningens ret til selv at træffe en så vigtig beslutning.

Kun Labour-partiet har bundet sig til at lade det lands mænd og kvinder selv træffe denne enestående afgørelse.

Labour-regeringen lover, at man senest 12 måneder efter dette valg vil give vælgerne det sidste ord — ved stemmeurnen. Resultatet vil være bindende for regeringen, hvad enten vælgerflertallet accepterer betingelserne for fortsat medlemskab eller de forkaster medlemsskabet.”

Hollands LO-formand:

Vi kan boykotte EF

Hollandske socialdemokrater er traditionelt ivrige EF-tilhængere. Det samme gælder fagbevægelsen. Men under en samtale med »Det ny Notat» i august gav formanden for »Nederlands Verbond van Vakvereningen» — den største af Hollands tre LO'er — udtryk for en meget kritisk holdning til denne politik. Hr. Kok sagde bl.a.:

— Vi i den hollandske fagbevægelse følger EF-udviklingen med stigende interesse. For den trinvis virkeliggørelse af Romtraktaten og Paristopmødets målsætning medfører jo, at flere og flere beslutninger flyttes til Bruxelles.

— Kan denne udvikling ikke vendes, eller i hvert fald standses?

— Det bliver vanskeligt. Derfor må fagbevægelsen i EF styrkes, og vi må arbejde for at gøre EF's beslutningsproces så demokratisk som muligt. Det betyder bl.a., at EF-Parlamentet skal have langt større magt end i dag.

— Men er det ikke bare lapperier og kosmetik?

— Jeg er meget skeptisk på en række punkter i EF-spørgsmålet. Min hovedindvending imod EF-integrationen er, at den er for kapitalistisk — den er ikke spor socialistisk.

Hele EF's struktur og målsætning er jo baseret på ideologien om ”fri forretning” — free enterprise.

— Og hvad kan man gøre ved det?

— Jeg mener, der må komme et tidspunkt, hvor vi i fagbevægelsen alvorligt må overveje vor stilling til denne udvikling. Jeg kunne f.eks. forestille mig, at vi opstillede et ultimatum: fagbevægelsen kan blokere al videre integration, indtil vi har fået skudsikre garantier for, at fagbevægelsen sikres mindst lige så stor politisk indflydelse i EF-institutionerne, som man har nu på landsplan.”

OK

Danmark truet med EF-domstol

Guldberg

Har vore store EF-partnere truet med at slæbe Danmark for EF-domstolen, hvis vi ikke ville stemme for EF-observatøren i FN? Det spørgsmål kræver et svar efter fredagens møde i folketingets markedsudvalg. Til Det ny Notat siger folketingsmedlem Ib Nørhund (DKP), at departementschef Jens Christensen på mødet oplyste, at Danmark ville kunne dømmes ved EF's domstol for brud på Romtraktatens artikel 5.

Artikel 5 lyder:

”Medlemsstaterne træffer alle

almindelige eller særlige foranstaltninger, som er egnede til at sikre opfyldelsen af de forpligtelser, som følger af denne Traktat, eller af retsakter foretaget af Fællesskabets institutioner. De letter Fællesskabet gennemførelsen af dets opgaver.

De afholder sig fra at træffe foranstaltninger, der er egnede til at bringe virkeliggørelsen af denne Traktats målsætning i fare”.

Det er fantastisk, at udenrigsministeriet kan hævde, at Danmark er juridisk forpligtet til at stemme for EF-observatøren i FN. Når man den 23. september meddelte, at man på grund af folketingsflertallets modstand havde henvendt sig til FN-delegationen for at få sagen udsat til EF's ministerrådets den 14. oktober.

DKP vil rejse sagen i folketings-salen, bebuder Ib Nørhund, ”men vi har endnu ikke taget stilling til, om det vil ske i form af en forespørgsel og mistillidsdagsorden til udenrigsministeren.” JPB

Jack Jones som EF-fan

Formanden for det britiske Arbejdsmands- og Transportarbejderforbund, Jack Jones, var inviteret som gæst på SID's kongres. Han er kendt som den førende EF-modstander i fagbevægelsen, og dermed også i Labour-partiet.

britiske fagbevægelse ikke alene ville kæmpe for bevarelsen af det økonomiske samarbejde, de ville også kæmpe for et snævrere politisk og militært samarbejde. Bevidst eller ubevidst, nøjagtig det modsatte af, hvad Jack Jones sag-

ÅRGANG 41 — NR. 1276 — OKTOBER 2014

PRIS 29,50 KR.

NOTAT

— magasin om demokrati og Europa

Leder:

Fremfor alt et fællesskab

HISTORIEN. På et af de ældste fotografier i NOTAT's arkiver sidder den daværende redaktion stuvet sammen om et bord fuld af papirer, askebægre og Carlsberg-flasker (det hørte jo tiden til). Året er 1973, og de holder pressemøde. Røgen fra Ebbe Kløvedal Reichs cigaret samler sig som en tåge under funklampens skær. "NOTAT – en kritisk avis om Danmark og EF" står der på plakaten i baggrunden.

Det er et af de billeder, der bedst illustrerer, at NOTAT lige fra starten byggede på et fællesskab. Her var tale om en gruppe mennesker fulde af mod på at skabe forandring. Sammen. De troede på, at en kritisk avis kunne få Danmark ud af EF.

Jens-Peter Bonde, Finn Ellegaard og Ole Kragelund bærer æren for, at fællesskabet omkring NOTAT ikke smuldrede, da avisen gik konkurs året efter billedet fra pressemødet blev taget. Uden en krone på lommen kastede de sig ud i at bygge videre på ruinerne, og det blev starten på Det ny Notat, der udkom første gang den 1. oktober 1974. Det er de herrers arv og fortjeneste, at vi kan fejre 40 års jubilæum med dette temanummer.

Som redaktør i 2014 kan det være svært at begribe, hvor meget liv, der har været omkring produktionen af NOTAT. I halvfjerdsere og firserne var idealismen bag så stærk, at de op mod 30 medarbejdere boede og arbejdede sammen i et kollektiv på Djursland.

I dag cykler vi hjem til os selv, når vi har fri, vi drikker kun Carls-

berg udenfor arbejdstiden, og EU-debatten er kommet ud af de skyttegrave, som ja-lejren og nej-lejren bekæmpede hinanden fra i årtier. NOTAT fører ikke længere kampagne for nogen.

Men NOTAT er ikke arveløs. Bladet er stadig båret af social indignation og en insisteren på at skabe et mere demokratisk EU gennem en folkelig debat. I dag er vi bare ikke EU-kritikere, der udgiver et blad, men kritiske journalister, der skriver om EU.

I dette nummer har vi valgt at interviewe fem journalister, som har været inde over bladet i forskellige perioder af historien. De er alle stadig aktive indenfor journalistfaget, men ingen af dem skriver for NOTAT længere.

De fem udgør kun en brøkdelen af de utallige ansigter, som har sat deres præg på NOTAT gennem 40 år. Nogle af dem, som har spillet en central rolle, men ikke er nævnt andetsteds i nummeret, er Sven Skovmand, Bjarne Hesselbæk, Brigitte Alfter, Hans Kronberg, Claus Jacobsen, Kenneth Haar og Staffan Dahllöf, hvoraf nogle stadig er aktive i redaktionen. Og så er der layouter Ingelise Bech-Hansen og administrationssekretær Dorte Duun, der gennem 25 år har sørget for, at NOTAT overhovedet er blevet til i fysisk form.

Således opmuntret til at høre lidt om fællesskabet og historien bag det magasin, du holder i hænderne.

Ida Zidore

Forsiden er et genoptryk af den originale forside til det første nr. af Det ny Notat, der udkom 1. oktober 1974. Abonnenter har siden modtaget 1.276 numre af NOTAT, både som dagblad, ugeavis og månedsmagasin. NOTAT eller Det ny Notat? Bladet har skiftet mellem de to navne flere gange gennem historien.

Jan Kjærgaard

"Jeg ville ikke ligge i ske med eliten"

Side 4

Lisbeth Kirk

"Det gik op for mig, at vi manglede nogen i Bruxelles"

Side 5

Ole Ryborg

"Igen og igen har jeg undervurderet, hvor stærkt det går"

Side 6

Andreas Marckmann Andreassen

Værktøjet til dig, der vil gøre en forskel

Side 7

Lars Enslev Andersen

Jeg har brugt min grundlovssikrede ytringsfrihed

Side 10-11

NOTAT

– magasin om Demokrati & Europa

Redaktion: NOTAT, Fælledvej 12, København N.
redaktionen@notat.dk

Ansvarshavende chefredaktør:

Rasmus Nørlem Sørensen

Daglig redaktør: Ida Zidore

I redaktionen: Staffan Dahllöf, Sven Skovmand, Finn Ellegaard, Kenneth Haar, Peter Zacho Søgaard og Michael Birkkjær Lauritsen

Øvrige bidragsydere i dette nummer:

Annie Hagel, Josefine H. Esrup, Anders Højberg Kamp, Elena Gyldenkerne Massa og Nina Nørgaard Lorentzen.

Udgivet af Oplysningsforbundet DEO
Abonnement: NOTAT,
Nordkystvejen 2F, 8961 Allingåbro,
tlf. 86 48 16 00, notat@notat.dk
CVR nr.: 18411008

Layout og tryk: NOTAT Grafisk, 86 48 16 00

ISSN: 1603-7480

NOTAT og Oplysningsforbundet DEO er et uafhængigt oplysningsnetværk om EU under mottoet "Mere spændende. Mindre fastlåst" – og uden tilknytning til partier eller bevægelser.

For kun 295 kr. om året får du abonnement på NOTAT og rabat på deltagelse i DEO's arrangementer. Skriv til notat@notat.dk eller ring 86 48 16 00.

NOTAT's historie

1974: **1. oktober** udkommer det første nummer af Det ny Notat på initiativ af Jens-Peter Bonde, Finn Ellegaard og Ole Kragelund. Den afløser avisen NOTAT, der udkom efter folkeafstemningen i 1972, til den gik fallit i 1974. Samme år afslører Det ny Notat som den første avis i Europa en ny, fransk plan for tættere udenrigspolitisk samarbejde i EF.

1977: **17. december.** Det ny Notat får fingrene i den fortrolige Tindemans-rapport, som afslører køreplanen for den praktiske overgang til flere flertalsbeslutninger i Ministerrådet. Hverken Folketinget eller offentligheden kender til rapporten.

1978: Fjorten måneder inden det første valg til EF-Parlamentet løfter Det ny Notat sløret for datoen. Avisen meddeler, at Folkebevægelsen mod EF har indsamlet nok underskrifter til at stille op.

1979: I tre uger (maj-juni) udkommer Det ny Notat som dagblad som led i kampagnen for Folkebevægelsens liste N til EF-Parlamentet. Avisen har cirka 85.000 læsere om ugen.

1983: **13. maj.** Det ny Notat får fingrene i et topfortroligt dokument om den såkaldte Genschel-Colombo-plan, som var et forsøg på at slippe af med vetoretten.

1984: **Maj-juni.** Det ny Notat udkommer som dagblad i ugerne op til og efter valget til EF-Parlamentet.

20. december. Udenrigsminister Uffe Ellemann-Jensen nægter at udlevere Doogereportagen, som er vedtaget på et topmøde, til Folketingets markedsudvalg. Det ny Notat skaffer den på fransk. Ole Kragelund oversætter den på en nat, afleverer den 20. december til Folketingets markedsudvalg og trykker den i avisen. Rapporten indeholder forslag om en fælles forsvarspolitik og afskaffelse af vetoretten.

1986: **Januar-februar.** NOTAT udkommer som dagblad op til folkeafstemningen om Den Europæiske Fælles Akt. Avisen er med til at udgive den fuldstændige traktattekst i et stort oplag, plakater og andet kampagnemateriale. Det blev et ja.

1992: **Maj-juni.** NOTAT var med i kampagnen op til folkeafstemningen 2. juni sammen med en række EU-modstanderorganisationer. Det blev et nej.

1993: NOTAT retter sig mod den bredere debat om EU.

2007: NOTAT bliver månedsmagasin med temanumre.

2009: Oplysningsforbundet DEO overtager udgivelsen af NOTAT, og magasinet bliver løsrivet fra JuniBevægelsen og Folkebevægelsen mod EU. Det erklærede mål bliver en alsidig og fordomsfri EU-debat.

”Jeg ville ikke ligge i ske med eliten”

Ekstra Bladets mangeårige rottweiler Jan Kjærgaard kom ind i journalistikken direkte fra gaden – Nordkystvejen 2F, Allingåbro.

AF STAFFAN DAHLLÖF

KAMPHUND. Egentlig ville han bare ”snuse til faget og få fingrene i dejen”.

»Jeg havde set en annonce, men havde jo ingen journalistisk erfaring. Men jeg gav vel et indtryk af, at jeg kunne komme efter det.«

Det blev ikke umiddelbart nogen flyvende start.

»Det med at lære journalistik på NOTAT, havde jeg en lille smule svært ved at få has på. Der var ikke rigtigt nogen, som havde tid til at vise mig hvordan. Alle havde meget travlt. Men jeg begyndte at skrive om aftenen for Århus Folkeblad, om lokalpolitik, og begyndte at få styr på det.«

Et barn af sin tid

I NOTAT-numre fra 1970'erne og 1980'erne kan man se signaturen ”-kjær” under artikler om blandt andet politikernes løn og frynsegoder, om overvågning og om bureaukrati. Vinklen er nedefra og op, og uden overdreven respekt for magthavere.

Hvordan så du på det, at være både aktivist og journalist?

»Danmark var jo delt i to omtrent lige store lejre, ja og nej til EF. Jeg tilhørte nej-lejren og ville være journalist, men var ikke inficeret af Journalisthøjskolen og

dejligt fri for de overvejelser, man havde der. Husk på, at det var en tid, hvor der stadig var partipresse. At NOTAT tog stilling, var ikke specielt anderledes.«

Presselogens prestige

Fra redaktionen på Djursland gik turen ofte til Parlamentets månedlige møder i Strasbourg.

»De fire folkevalgte (Else Hammerich, Jørgen Bøgh, Sven Skovmand og Jens-Peter Bonde, red.) boede sammen i et kollektiv, men jeg følte, at det var mere for de voksne. Så jeg fandt et billigt og ramponeret banegårdshotel, hvor jeg boede i byen.«

I starten blev der holdt øje med Jan Kjærgaard fra sikkerhedstjenestens side. De vidste godt, at han nok var imod EF, men ikke farlig. Så de fik et godt forhold med tiden.

»Mit sidste skridt var at åbne en redaktion på Christiansborg. Jeg søgte om optagelse i Folketingets presseloge, men sådan en græsrodsavis kunne man virkelig ikke have som medlem. Det ville udhule logens prestige. Jeg klagede til Folketingets præsidium. Der var man helt klar over Grundloven og pressefrihed for alle, og NOTAT fik et meget centralt kontor. Men det var altså mine egne fagfæller, som ikke ville have mig med.«

Jan Kjærgaard

Født 1958 i Hjørring.

Ansæt på NOTAT 1979-1985.

Efterfølgende ansat på Socialistisk Weekend, Ekstra Bladet, freelance, WWF Verdensnaturfonden.

To gange udnævnt af fagbladet Journalisten til Danmarksleder i brug af aktindsigt.

En irriterende størrelse

Det ikke helt gnidningsfrie forhold til kolleger kom til at hænge ved i de 24 år på Ekstra Bladet.

»Jeg har altid haft den opfattelse, at hvis jeg skal have adgang til magten, så skal det være for at være læsernes ambassadør, ikke for at blive en del af magten. Jeg ville ikke ligge i ske med eliten.«

Det der med Ekstra Bladets rottweiler, var det din egen betegnelse, eller kom det fra andre?

»På en måde er det en hædersbetegnelse. Jeg fik prædikatet, at være vedholdende. På Christiansborg er det sådan, at først får TV lov at stille sine spørgsmål, så de store dagblade, og så Ritzau, men det ville jeg ikke finde mig i. Man fik nok fornemmelsen af, at jeg var utilpasset – og det var jeg nok.«

I september 2012 tog Jan Kjærgaard og Ekstra Bladet endelig afsked med hinanden, efter spindoktoren Peter Arnfeldt af Kjærgaard og avisen var blevet udpeget som kilde til statsministerparrets skattesag.

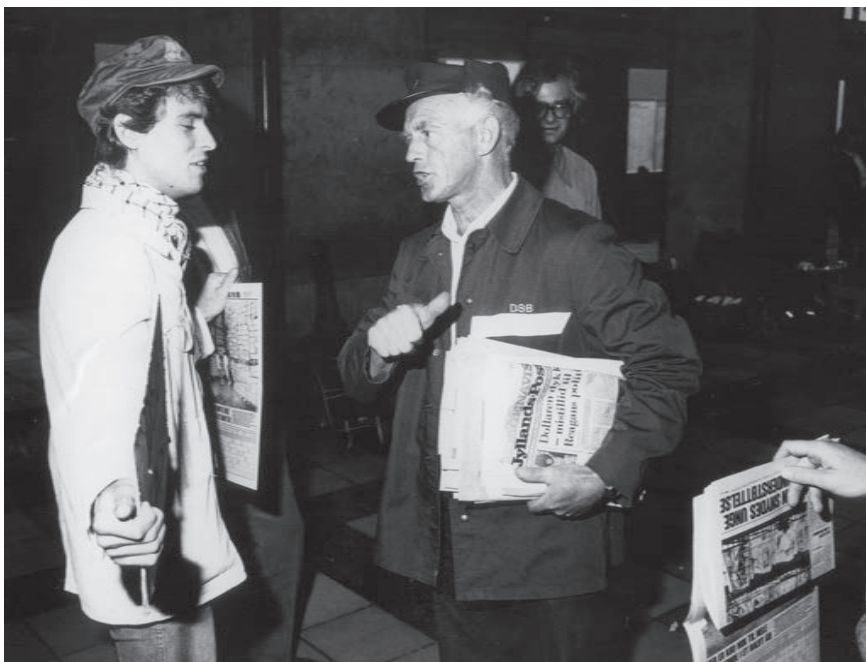
Fra skattesag til truet natur

Det blev starten på en ny tilværelse som freelancer, som varede indtil for nylig. Jan Kjærgaard blev i september ansat hos WWF Verdensnaturfonden i København.

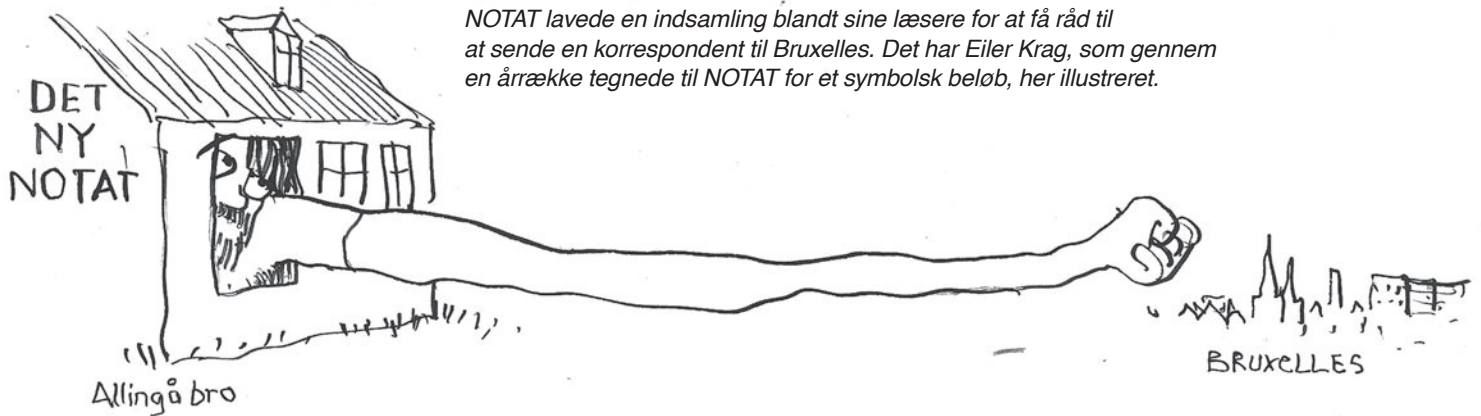
»Det er der så måske nogen, som vil sige er et mægtigt stort spring. Men lige det med natur og klima har jeg altid interesseret mig for, og for udviklingspolitik.«

Men nu får rottweileren kortere lænke?

»Det ved jeg nu ikke. WWF er jo på dupperne overfor forurening, og presser på hos regeringer og magthavere, så det bliver lidt af det samme. Jeg har været journalist i 35 år, og jeg vil gerne runde de 50 år i faget.« ♦

Jan Kjærgaard (tv.) sælger i 1981 NOTAT-aviser på Århus Hovedbanegård som led i en aktion mod kioskerne boykot af avisen. En DSB-ansat forsøger at standse den unge journalist.

”Det gik op for mig, at vi manglede nogen i Bruxelles”

Lisbeth Kirk var NOTAT's første faste korrespondent i EU's hovedstad. Siden har hun skabt et af de mest læste, pan-europæiske nyhedsmedier.

AF IDA ZIDORE

EUROPÆISK. Det var egentlig ikke meningen, at Lisbeth Kirk skulle til Bruxelles i midten af 1980'erne. Hun havde det godt i den nedlagte skole på Djursland sammen med resten af NOTAT's redaktion.

»Det var en spændende tid. NOTAT var jo avisen for dem, der var edderfordandede på EU, og det var der mange spændende folk, som var.«

Men det var begyndt at gå op for den unge journalist, at det var oplagt for avisen også at have en fast korrespondent i Bruxelles.

»Jeg kan huske, vi blev enige om, at jeg kunne tage afsted på den betingelse, at det ikke ville koste mere end at være herhjemme. Det blev startskuddet til mange år i Bruxelles for mig.«

Første tid i Bruxelles

Det første møde med Bruxelles var ikke en dans på roser.

»Aviserne var dengang skarpt opdelt i ja/nej-fløje. Når der var briefing med den danske EU-Kommissær, blev jeg ikke inviteret, fordi jeg var fra en nej-avis. Det oplevede jeg som meget forkert og ubehageligt«, husker hun.

Men mødet med journalister fra andre, europæiske lande, gav næring til nye idéer.

»Jeg begyndte at se begrænsningen i, at alle journalister var i Bruxelles for at rapportere og kontrollere, hvordan det gik deres eget land i EU. Der manglede medier, som kunne give EU et modspil, der

svarede til den store magt, som EU havde fået. Vi måtte til at kigge magthaverne efter i sømmene, og så skulle man altså ind til kernen af EU.«

Men det var lettere sagt end gjort. Der fandtes ingen pan-europæiske medier, og de fleste journalister skrev på deres eget sprog.

»En overgang i firserne eksperimenterede jeg med at lave et nyhedsbrev på engelsk, som jeg frankerede og sendte ud i forskellige lande. Det var alt for omstændeligt og fungerede ikke.«

Gennembruddet

Det var først mange år senere, at Lisbeth Kirks drøm om et pan-europæisk medie blev til virkelighed.

»Da internettet omkring årtusindskiftet blev allemandsje, ændrede det alt. Pludselig kostede det ikke længere en milliard at producere nyheder, som alle kunne læse.«

Lisbeth Kirk stiftede i september 2000 den engelsksprogede nyhedsside EUobserver, som foruden hende selv i den første tid kun bestod af en dansk-engelsk journalist og IT-programmøren Martin Koch Andersen. Han programmerede siden, så den kunne opdateres med et minimum af arbejdskraft.

Men der gik ikke lang tid, før redaktionen blev øget til 6-7 medarbejdere, som har været det nogenlunde stabile antal journalister siden. I dag har EUobserver op mod 60.000 unikke brugere om dagen, som er fra alle dele af Europa.

Lisbeth Kirk

Født 1959.

Uddannet fra journalisthøjskolen 1983. Tilknyttet NOTAT først som Bruxelles-korrespondent (1984-1987), siden redaktør (1987-1992).

Freelance-journalist og kommunikationskonsulent 1992-2000.

Stifter og chefredaktør for EUobserver siden 2000.

Landefokus

Din egen historie taget i betragtning, hvad tænker du om NOTAT's rolle i dag?

»I en årrække tror jeg NOTAT's rolle har været mindre aktuel, fordi de andre medier diskuterer de samme spørgsmål. Hvor vil vi hen med EU og så videre. Det er en konsekvens af, at EU-journalistikken er blevet normaliseret. Men jeg tror, NOTAT kan have en opgave i at tage fat på sager, der bliver forsømt i andre medier.«

Hendes egne tanker om EU-journalistikken går i øjeblikket i retningen af at opprioritere dækningen fra EU-landene.

»I mange år har vi forsøgt at fokusere på korridorerne i Bruxelles. Men vi skal også ud og kigge efter, om EU-beslutningerne virker i praksis. Jeg tror, at vi har brug for at vide mere om de andre lande, hvis vi skal fungere sammen i et europæisk demokrati.« ♦

Ole Ryborg

Født 1964 i Vejle.
Journalist på NOTAT 1988–1992.
Efterfølgende på Information, Det Fri Aktuelt, Weekendavisen, Mandag Morgen og Danmarks Radio.
På youtube.com i sangversion som "Tigerdyret fra Bruxelles".

AF STAFFAN DAHLLÖF

PRAKTIKANT. Det er juni 1988. NOTAT har sendt sin 24-årige praktikant fra Journalisthøjskolen til EF-topmøde i Hannover. På mødet bliver det besluttet at nedsætte Delors-komiteén, som skal forberede en fælles EF-valuta.

»Jeg gik til en dansk pressebriefing, hvor Poul Schlüter sagde, at planerne var blevet begravet i et udvalg. I et andet lokale talte den tyske kansler Kohl om en god dag for Europa, fordi man havde vedtaget fællesvalutaen. Så jeg spurgte Lisbeth Kirk (NOTAT's daværende redaktør, red.) og Jens-Peter Bonde (fra Folkebevægelsen mod EU, red.) som var med til topmødet: Den danske statsminister kan vel ikke sidde der og lyve? Jo, jo. Det sker hele tiden, svarede de.«

"Ikke det bedste ry"

26 år senere, i januar 2014, modtager Ole Ryborg Den Berlinske Fonds journalistpris, nu som Danmarks Radio's EU-korrespondent.

Uffe Ellemann-Jensen, udenrigsminister i regeringen Schlüter, taler ved overrækkelsen om den unge mand på modstanderavisen NOTAT, "der ikke havde det bedste ry for upartiskhed og journalistisk tilgang":

»Men jeg husker, hvordan den legen-

"Igen og igen har jeg undervurderet, hvor stærkt det går"

Hvis jeg skal væk fra Bruxelles, må man bære mig. Sådan lyder advarslen fra Ole Ryborg, der er fast EU-inventar i de danske tv-stuer.

dariske ambassadør Gunnar Riberholdt spottede et talent, og tog den unge mand under sine vinger for at lære ham om visioner og sammenhænge i det store, europæiske spil.« sagde Ellemann-Jensen.

Den nu 50-årige korrespondent har selv en lidt anden udlægning af historien:

Udenfor døren

»Hele fundamentet i det, jeg kan, lærte jeg på NOTAT. Og jeg må sige, at jeg har en meget stor respekt for den opgave, som EU-modstanderne stillede sig. Jeg er stolt over det, jeg fik lavet. Dengang benægtede danske politikere, at der var noget som helst om unionsudviklingen, og så var det nemt at spørge politikere i andre lande, hvad de mente. De gik jo ind for det. Jeg ville vise, hvad der virkelig var i gang.«

Det var nu ikke helt let, den første tid i Bruxelles:

»Jeg kom efter Jan Kjærgaard, og blev ikke inviteret med, når (den danske kommissær, red.) Henning Christophersen holdt briefings for den danske presse. De stolede ikke på NOTAT. Der var danskere, både embedsmænd og kolleger, som ikke hilste og bare gik forbi, og man "glemte" at fortælle mig om briefingerne. Det følte jeg som meget ubehageligt.«

Som barnet i børnehaven

Hvor tog du fejl i det, du skrev?

»Jeg har igen og igen undervurderet, hvor hurtigt det ville gå. Når jeg kigger tilbage, så har det hele udviklet sig mere og langt stærkere, end vi sagde. Næsten alt er blevet til virkelighed, som politisamarbejdet og den fælles flygtningepolitik. Det er vel kun forsvarssamarbejdet, som aldrig rigtig kom i gang. Det satte NATO sig på.«

Den fælles flygtningepolitik er vel forlist?

»Ambitionerne og beslutningerne er der. At det så ikke fungerer i praksis, er en anden sag.«

Efter alle de år, hvad synes du er spændende nu?

»Der er et helt nyt Parlament, og en ny Kommission, hvor Juncker har kastet det hele op i luften. Santer- og Barroso-kommissionerne var som glødkulemotorer, der bare tøffede afsted. Nu bliver det enormt spændende at se, hvad der sker.«

»Det andet er, om det lykkes at få orden på økonomien efter finanskrisen, et tredje er, hvordan EU skal håndtere et Rusland, som ikke længere er partner, og et fjerde er, hvad der sker med UK og EU og...«

Så du er ikke på vej hjem lige foreløbig?

»Hvis man vil have mig væk herfra, må man bære mig. Jeg kan ikke forestille mig at lave noget andet; jeg er lidt som barnet i børnehaven, der ikke vil tage hjem. Næ, her kan jeg plukke rosinerne i kagen. Men muligvis er jeg en smule gal.«

Det er måske nogle gange en fordel?

»Ja!« ♦

En af Ole Ryborgs første journalistiske opgaver for NOTAT var at dække et topmøde i Hannover i 1988, hvor han opdagede nogle af magthavernes mere ufine metoder.

Værktøjet til dig, der vil gøre en forskel

Guides og håndbøger med tips og tricks. For Andreas Marckmann Andreassen drejede tiden på NOTAT sig især om at anviser, hvordan borgere og journalister i EU kan skride til handling.

AF IDA ZIDORE

INDFLYDELSE. "Sådan får du indflydelse på EU" og "Håndbog i EU for journalister".

Hvis man som borger eller journalist overvejer at tage affære overfor EU-systemet, men ikke ved, hvordan man skal bære sig ad, er det næppe Andreas Marckmann Andreassens skyld. Det kan titlerne på hans udgivelser bekræfte.

Gennem sin karriere som journalist på blandt andet NOTAT har han, der i dag er digital redaktør ved fagbladet Journalisten, forsøgt at give andre nogle af de værktøjer, han selv har stået og manglet. Især i arbejdet med EU.

Det startede tidligt

»Jeg fik blod på tanden i gymnasiet, da jeg skrev en opgave om forfatningstraktaten. Det gik op for mig, hvor stor betydning EU har. Men samtidig også hvor indviklet, alle synes, det er. Så min interesse for EU var faktisk forbundet med en interesse for at gøre stoffet tilgængeligt for andre.«

Aktiv i DEO

Fra 2006-2010 gik Andreas Marckmann Andreassen på journalisthøjskolen, hvor han greb enhver lejlighed til at komme tættere på EU-stoffet. Derfor begyndte han også at bidrage med artikler til NOTAT og være aktiv i det nystartede oplysningsforbund, DEO.

Da DEO i 2010 holdt stor konference om EU-journalistik, var Andreas Marckmann Andreassen manden bag den 16 siders "Håndbog i EU for journalister" til deltagerne. Ud af det voksede i 2011 et opslagsværk med samme titel, som Dansk Journalistforbund udgav i et samarbejde

med EU-Kommissionen. Der var fuld redaktionel frihed.

»Idéen med håndbogen var at gøre det lettere for journalister at tage hul på EU. Så jeg tænkte: Hvad ville jeg gerne selv have vidst, da jeg startede? Det var det udgangspunkt, jeg skrev ud fra.«

Gode råd til borgeren

Efter alt at dømme stod mange journalister og manglede de samme værktøjer, som han havde gjort. Der fulgte en travl periode, hvor lokal- og regionalaviser ringede for at få hjælp til at finde opdaterede tal eller kilder i EU, uddannelsesinstitutioner ville have ham ud og fortælle, og journaliststuderende spurgte ham til råds.

Langsomt begyndte idéen at spire om også at lave en guide for almindelige borgere, der gerne vil sætte et aftryk på EU-systemet. I et samarbejde med kollegaen Phillip Schwartz Kirkegaard og daværende redaktør for NOTAT Ole Aabenhus blev det til temaudgivelsen "Sådan får du indflydelse på EU", som indeholdt syv gode råd til borgeren.

»Målet var sådan set det samme, som da jeg lavede håndbogen. At sige, her er værktøjerne. Hvis du gider, kan du gøre en forskel.«

Nødvendigt i et demokrati

I dag er det ikke EU-stoffet, men det journalistfaglige, der fylder Andreas Marckmann Andreassens hverdag på Journalistens redaktion.

Men at udvikle værktøjer optager ham stadig. Senest har han i samarbejde med kollegaen Jacob Albrecht udgivet bogen "Etik for journalister på nettet - 80

(FOTO: LES KANER)

Andreas Marckmann Andreassen

Født 1986.
Uddannet fra journalisthøjskolen 2006.
Tilknyttet fagbladet Journalisten siden 2008, digital- og webredaktør siden 2013
Forfatter til "Håndbog i EU for journalister" 2011 (udvidet 2014).
Forfatter til "Etik for journalister på nettet - 80 råd, du ikke kan undvære" 2014.

råd, du ikke kan undvære" på Forlaget Ajour.

»At vi lever i et demokrati, betyder ikke nødvendigvis, at det er let at få adgang og indflydelse. Når jeg forsøger at give værktøjer, er det dybest set fordi jeg mener, at det er nødvendigt. Det var det, der lå til grund for mit arbejde i DEO og på NOTAT, og det, der ligger til grund for mit arbejde i dag.« ♦

til **Mark Ørsten**,
medieforsker ved
**Roskilde
Universitetscenter**

AF IDA ZIDORE

Hvordan står det til med den danske EU-dækning?

På samme måde, som det har stået til i hele den periode, man har forsket i det. Sammenligner vi med dækningen af, hvad der sker i Folketinget, står det sløjt til med EU-stoffet. Men sammenligner vi os med lande som Sverige og Norge, skriver vi lidt mere om EU end de andre.

Hvad er den største udfordring for EU-stoffet?

At få plads og blive prioriteret. EU ryger sjældent på forsiden, mens der er et stigende fokus på Christiansborg i den politiske journalistik. Det kan vi se i valget af kilder, hvor lokale, regionale og europæiske politikere bliver nedprioriteret til fordel for folketingsmedlemmer.

Hvis medierne er målestokken, interesserer vi os så mere eller mindre for EU nu end tidligere?

Antallet af EU-historier i dagspressen de sidste par årtier er nogenlunde stabilt. Men indholdet har ændret sig. I 1990'erne var der mange negative historier om EU. Det aftog i starten af nullerne og blev afløst af mere substans. Siden forfatningstraktaten kollapsede (i 2005, red.) er det så gået ned ad bakke igen med flere negative historier, senest om lakridspiber og børnecheck. Det hænger nok sammen med, at EU har været præget af et politisk tomrum siden forfatningstraktaten.

Hvilken rolle ser du for medier som NOTAT, der har EU som niche?

NOTAT's rolle er at forsøge at bryde den snævre nationale dagsorden, der handler om Christiansborg. At lave historier, der rækker ud over landegrænserne. Det er selvfølgelig forudsat, at NOTAT vil dække 'historiemarkedet' og ikke 'læsermarkedet'. Jeg vil tro, at læsernes interesse er nedadgående.

Hvor ser du EU-journalistikken i fremtiden?

Jeg tror, at man vil se den samme prioritering som nu. EU vil ikke eksplodere som fokusområde, og der er en risiko for, at dækningen vil handle mere om personer end substans. Og når det handler om substans, vil det være negative historier. Omvendt har journalister fået redskaber som for eksempel datajournalistik, der har potentiale til at styrke dækningen.

En redaktør med demokratiske visioner

Der er brug for et magasin, som sigter på at skabe et mere demokratisk og socialt Europa. Det mener tidligere redaktør Ole Aabenhus.

AF JOSEFINE ESRUP

DEMOKRATI. Der mangler visioner. Særligt de elektroniske medier, som præger mediebilledet i dag, har en alt for kortsigtet tilgang til EU.

»Vi har en ramme for Europa, som vi kalder EU. Der har vi som borgere politisk indflydelse, og den kunne vi bruge til at forlange mere demokrati i de konstruktioner, vi er med i på europæisk plan. Derfor må vi have nogle klare visioner for, hvordan vi får udviklet en international demokratisk overbygning oven på det, som vi har i nationalstaten.«

Det mener Ole Aabenhus, som var redaktør for NOTAT i halvandet år fra 2012 til 2013. Tidligere har han været Bruxelles-korrespondent for DR, og i dag er han magasinet RÆSON's mand på EU-stoffet.

»Der er brug for en langsigtet vision om et mere socialt og demokratisk Europa. Det var det udgangspunkt, jeg arbejdede ud fra på NOTAT.«

Det er et ønske om at komme ud over diskussion, 'ja eller nej til EU', som ligger bag Ole Aabenhus' tilgang. Han synes hellere, man skal give plads til at debattere, hvor man vil hen.

»Den gamle ja/nej-diskussion holder jo ikke i dag, fordi vi ikke kommer ud af EU. Vi må ind i en ny fase, hvor det handler om at få forandret Europa.«

Langsigtet, journalistisk kritik

At bringe visionerne ind i det daglige journalistiske arbejde, betyder at stille de kritiske spørgsmål om udviklingen af EU. Det mener Ole Aabenhus fortsat er vigtigt. Det handler om at skabe et klart billede af, hvor man gerne vil have Europa hen.

»Det er vigtigt, at NOTAT er et blad, som holder fast i en langsigtet kritik, i den forstand at man spørger: Hvor fører det her hen? Hvad er tendensen? Når vi de ting, som vi ønsker? Og det, vi ønsker – eller det, jeg står for – er en social og demokratisk vision for Europa. I sammenhæng med det er der brug for en kritik, og gerne en grundig kritik.«

Ole Aabenhus

Født 1941.
BA i politisk videnskab (1968) og kinesisk sprog og kultur (1978).
Korrespondent for DR i Bruxelles 2005–2007.
Redaktør for Sjælland EU Nyt i Bruxelles 2007–2011.
Redaktør for NOTAT 2012–2013.
EU-redaktør for RÆSON fra 2013.

NOTAT's aftryk

Sideløbende med de store visioner skal der være plads til aktuelle historier, mener Ole Aabenhus.

»Man er jo nødt til at tage de aktuelle problemstillinger op løbende. Men der må man hele tiden kigge på, hvordan vi kan gribe det her an – kan vi kritisere den demokratiske magtanvendelse? Det lange perspektiv er en styrkelse af demokratiet.«

Det er med de langsigtede visioner, at NOTAT har mulighed for at sætte sit aftryk på debatten, og på længere sigt skabe en reel forandring. Og der er bladets størrelse ikke nogen hindring, mener Ole Aabenhus, der citerer antropologen Magaret Mead:

»Hun sagde: 'Man skal ikke være i tvivl om, at en lille gruppe af engagerede borgere kan forandre verden. Faktisk er det altid sådan, store forandringer opstår'.« ♦

Fra venstre mod højre øverst: John Jensen, Jens-Peter Bonde, Jørgen Wedel, Finn Ellegaard, Hans Smith. Nederst: Karin Østergaard, Inger Millard, Hanne Sørensen, Jesper, Majken Kjørboe, Janus, Kirsten Lund Larsen, Ole Kragelund, Henning Millard.

Kollektivet

Januar 1976 flyttede Det ny Notat fra København til en nedlagt skole i Allingåbro på Djursland, som NOTAT stadig ejer. Her er et billede fra foråret 1977, hvor det meste af den første stab er samlet.

Ud over de tre stiftere er der Hans Smith, som blev en markant redaktør, og typografen Henning Millard, som var den kreative chef, der opbyggede en stor grafisk indtægtskilde til Det ny Notat og senere startede firmaet Datagraf. Samt Hanne Sørensen, der blev mangeårig journalist på Det ny Notat.

Lønningen var i mange år kun beskedne

lommepege, så rigtig meget kunne lade sig gøre. Kollektivet udviklede sig til et stort bladhus, hvor der på et tidspunkt arbejdede over 30 mennesker. Kampagner omkring Det ny Notat var finansieret af aktiviteter som kunstklub, annonceformidling, undervisningsaviser og en stor grafisk afdeling.

I dag er det mere beskedent, men NOTAT driver stadig grafisk virksomhed, sælger litografier og har lavet en del af lokalerne om til kursuscenter. Redaktionen og DEO's projektmedarbejdere holder til i København. ♦

Konference for undervisere kl. 10 - 16

Læring i et nyt Europa

København: tirsdag 4. november på Niels Brock.

Aarhus: torsdag 13. november på Aarhus Universitet.

Hvordan engagerer man eleverne i EU-undervisningen? Vi ser på aktuelle dagsordener og historiske perspektiver - og hvordan de kan bruges i undervisningen.

Mød Hans Branner, Uffe Østergaard, Christian Vollmond, Hans Martens, Derek Beach, Julie Hassing, Ole Wæver, Thorsten Borring Olesen, Kenneth Haar, Morten Ougaard, Peter Zacho Søgaard, Jakob Tolstrup og Rasmus Nørlem Sørensen.

Få faglig viden, inspiration og konkrete materialer med hjem.

Deltagelse inkl. frokost er gratis for undervisere og studerende. For øvrige deltagere er prisen 150 kr. inkl. frokost.

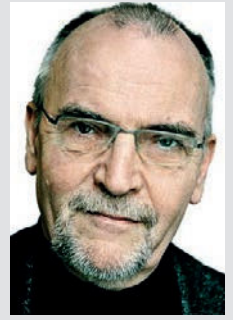
DEO Tlf. 70 26 36 66

TILMELD DIG PÅ

deo.dk

EU-debat – mere spændende – mindre fastlåst. Støttet af EuropaNævnet

5
SKARPE

til **Lasse Jensen,**
radiovært og
mediekommentator

AF IDA ZIDORE

Hvordan går det med mediernes EU-dækning?

Det er stadig en udfordring, at medierne opfatter EU som udland. I virkeligheden er en meget stor procentdel af den danske lovgivning en refleksion af noget, der allerede er vedtaget i EU. Dermed er EU langt hen ad vejen indenrigspolitik. En anden udfordring er det lave antal af journalister i Bruxelles. Man burde nok tage halvdelen af journalisterne på Christiansborg og sende dem til Bruxelles. Det ville afspejle systemet bedre.

Hvorfor sker det ikke?

Fordi den politiske journalistik har et andet fokus. Måske hænger det sammen med, at danske politikere ikke er meget for at indrømme, at deres indflydelse er stærkt begrænset. De underspiller ofte EU's rolle. Samtidig er EU-stof svært at gøre spændende, og det er vigtigt i en tid med øget konkurrence mellem medierne.

Hvor er det største hul i EU-dækningen?

Der er masser af eksempler på små EU-historier, som kunne være blevet store. Historier, der vedrører os alle sammen. Som for eksempel når EU-lovgivningen tillader, at et stort selskab som Netflix ikke betaler moms i Danmark, og kronerne i stedet ryger til Luxembourg. Hele kampen om konkurrencelovgivning på medieområdet kører for fuld drøn, og det hører vi ikke meget om.

Hvilken rolle ser du for medier som NOTAT, der har EU som niche?

Hele udviklingen går jo i retningen af flere niche-medier. De tre eneste aviser i Danmark, der over de sidste 10 år har holdt skansen, er Børsen, Information og Kristeligt Dagblad. Altså niche-medier. For de store, brede medier er kurven nedadgående. Det gælder også tv.

Betyder det, at du tror fremtiden for EU-journalistikken ligger i niche-medier?

Der har vi så det problem i Danmark, at landet er lille. For at et medie kan køre rundt økonomisk, skal der være et vist antal mennesker, som betaler for det. Men hvis jeg skal male med den brede pensel, så tror jeg, at de såkaldte omnibus-medier vil fortsætte med at gå tilbage, mens der vil komme flere niche-medier.

Jeg har brugt min grundlovssikrede ytringsfrihed

Forsker Lars Erslev Andersen har fået kritik for at sige sin holdning offentligt. Men han opfatter ikke sig selv som meningsdanner.

AF NINA NØRGAARD LORENTZEN

OBJEKTIV. At optræde i medierne er ikke nyt for Lars Erslev Andersen. De fleste kender ham nok fra tv, hvor han hyppigt kommenterer på sit ekspertområde, terrorisme og Mellemøsten.

Men i august oplevede seniorforskeren fra Dansk Institut for Internationale Studier (DIIS) at være centrum for noget, man næsten kunne kalde en mediestorm. Det skete, da han som følge af sommerens ophedede konflikt mellem Israel og Palæstina havde skrevet under på et manifest, der fordømmer Israels angreb på civile i Gaza.

Det faldt ikke i god jord hos Morten Messerschmidt. Han sendte en skriftlig klage til både Lars Erslev og forskerens øverste overordnede.

Det fik Lars Erslev til at skrive et debatindlæg i avisen, hvor han forsvarer sin ytringsfrihed. Det provokerede så både læsere og avisens redaktion, der tog sagen op i en leder. Jyllands-Posten mente, at Lars Erslev Andersen såede tvivl om sin egen troværdighed ved at tilkendegive politiske synspunkter.

Jeg møder Lars Erslev Andersen til en snak om, hvor han selv synes, grænsen går som forsker. Men først lidt om, hvordan det gik til, at han skrev under på manifestet.

Konflikten inde på livet

Selvom Lars Erslev Andersen forsker i Mellemøsten, havde han ikke besøgt Israel-Palæstina i 12 år, da han vendte tilbage i 2014. Han havde oplevet den massive overvågning som for ubehagelig. Da han alligevel vendte tilbage sammen med nogle unge, danske studerende, var det fordi han følte sig nødsaget til som forsker at kende konflikten på nært hold.

Ved ankomsten blev to studerende tilbageholdt af israelske paskontrollører i Tel Aviv lufthavn i henholdsvis otte og 12 timer. Men det var åbenbart ikke nok. Da

gruppen ankom til Jerusalem, blev den ene igen tilbageholdt ved checkpoints med den begrundelse, at "den var gal med passet". Det skete gentagne gange.

»Det er vanskeligt at få ind i sit lille forskerhoved, at det er dagligdag dernede. At Vestbredden er helt domineret af Israel, enten af bosættelser eller af sikkerhedsforanstaltninger. Og at alt sker under det internationale samfunds billigelse.«

Det var oplevelsen af konflikten på nært hold, som fik Lars Erslev Andersen til efterfølgende at sætte sin underskrift på manifestet i Politiken. I alt 27 kendte personer skrev under.

»Jeg synes, det var ekstremt vigtigt at sætte fokus på, at denne konflikt ikke kan løses med krig. Og at der ikke har været tale om reelle forhandlinger.«

” Jeg synes, det var ekstremt vigtigt at sætte fokus på, at denne konflikt ikke kan løses med krig. ”

Messerschmidts embedsmisbrug

Det overraskede ikke Lars Erslev Andersen, at manifestet udløste en reaktion. Han har ofte været udsat for at blive kritiseret for sine udtalelser. Men han mener alligevel, at Morten Messerschmidt gik over stregen.

»En ting er at indgå i en debat, eller at latterliggøre mig i avisen. En anden ting er, at han faktisk sender mig en mail, hvor han beklikker min forskerrolle, og samtidig sender en mail til min bestyrelsesformand. Det er simpelthen embedsmisbrug.«

Jyllands-Posten udtrykker i en leder, at det både er dig og Messerschmidt, der afviger fra at agere professionelt som embedsmænd. Hvad mener du om det?

»Det er jo et gængs synspunkt, at når man er forsker og udtrykker sin egen holdning, så mister man troværdighed.

Men det er jeg egentlig ret uenig i. Jeg mener Jyllands-Posten forvrænger proportionerne. De anerkender godt nok Morten Messerschmidts embedsmisbrug, men konklusionen bliver, at der står 1:1 mellem ham og mig. Men jeg har foretaget mig noget, som hverken er moralsk eller lovgivningsmæssigt kritisabelt. Jeg har brugt min grundlovssikrede ytringsfrihed. Konklusionen bliver, at jo mere du ved, desto mindre må du sige. Det giver ikke mening ud fra demokratisk tankegang.«

Når viden bliver politik

Man skal være særligt varsom med at udtale sig om konflikten mellem Israel og Palæstina, mener Lars Erslev Andersen. Men man skal også være opmærksom på, at kritikken for at have holdninger som forsker, sjældent er af principiel karakter. Den er politisk. Det viser reaktionen på hans udtalelser i Jyllands-Posten om Muhammed-krisen.

»Der sagde jeg, at jeg principielt ikke synes problemet var, at Jyllands-Posten havde lanceret disse tegninger, men hørte da intet fra Morten Messerschmidt eller andre. Tværtimod blev jeg citeret, fordi jeg havde givet udtryk for en holdning. Når man siger noget, de godt kan lide, så kan de bruge ens forskerstatus til noget. Men når man siger noget, de ikke kan lide, så er det fordi, man er en dårlig forsker.«

Lars Erslev står ikke alene om at få verbale tæsk, når han udtrykker de 'forkerte' holdninger. Det samme har EU-forsker Marlene Wind oplevet, da hun for nogle år tilbage kaldte Dansk Folkeparti's forslag om grænseboomme for valgfølsk.

»Hendes udtalelse var meget malerisk, og det var klart, at det ville få Dansk Folkeparti til at reagere. Hun kunne have udtrykt sig mindre polemisk. Jeg undrer mig mere over mit eget eksempel. Jeg forstår ikke, hvorfor jeg ikke må påpege, at Israel systematisk overtræder international lov, mens det internationale samfund bare ser på.«

”Jeg er ikke meningsdanner”

Er det vigtigt, at man bruger sin viden til at udtrykke sin mening?

»Det er et meget abstrakt spørgsmål. Jeg er ikke politiker, og jeg er heller ikke aktivist, og jeg har været overordentligt tilbageholdende med at udtale mig om det ene og det andet. Vi har en række mennesker, som har det som deres hovedbeskæftigelse at være meningsdannere.«

” Når man siger noget, de godt kan lide, så kan de bruge ens forskerstatus. ”

Og det er ikke din?

»Absolut ikke. Hverken som privatperson eller som forsker. Min metier er at lave forskning og at formidle forskningsresultater. Det synes jeg til gengæld er

vigtigt – at blive ved med at dokumentere, hvad der foregår.«

Når det er sagt, så afviser Lars Erslev Andersen, at fuldstændig objektivitet skulle være mulig for forskere.

»Forskning er altid fortolkning. Der kan altid være uenighed om, hvordan noget skal fortolkes, men den uenighed styrer man igennem argumenter, som så er bygget op omkring den internationale forskningslitteratur. Hvor politikere kan tale ud fra deres følelser, skal man som forsker sørge for at dokumentere det, man siger. At Israel for eksempel bryder international ret.« ♦

Lars Erslev Andersen

Født 1956.

Opvokset i Haderslev.

Cand. mag. i idéhistorie og mellemøststudier 1986.

Ansæt på Center for Mellemøststudier, Syddansk Universitet, 1991–2007, først som videnskabelig medarbejder, siden som afdelingsleder og lektor.

I dag seniorforsker ved Dansk Institut for Internationale Studier (DIIS), hvor han koordinerer indsatsområdet, Mellemøsten. Medlem af udenrigsministeriets Internationale Humanitære Beredskab og tidligere udsendt som valgobservatør til Palæstina, Nicaragua og Yemen.

Nationalistiske klistermærker, sortskjorter og sigøjner-frygt. På både det folkelige og politiske plan har nationalismen forplantet sig i Ungarn. Jeg tog derned for at finde ud af, hvad der egentligt foregår.

KULTUREN I EU

AF ANDERS HØJBERG KAMP

For et større Ungarn

NATIONALISME. Tung og muskuløs rock bankede ud af højtalerne på en scene, der var sat op mindre end 100 meter fra parlamentsbygningen i Budapest. Omtrent 100 sortklædte i læderstøvler stod rank i geledder foran scenen. Omkring dem stod tusinder med bannere og flag med ungarske nationalsymboler.

En ældre mand i jakkesæt stillede sig op på talerstolen.

»Gud giver os,« råbte han, og fik straks respons fra masserne: »En bedre fremtid!«

Jeg befandt mig midt i en demonstration med Jobbik, Ungarns nationalistiske højrefløjssparti, der markerede årets nationaldag i Budapest. En parti-tilhænger forsøgte sig:

»Jobbik vil investere i landbruget og fremme den private sektor med lavere skatter. Og så er vores fængsler fyldt med romaer. Problemet er, at de ikke ser fængslet som en straf. For mange er det

næsten en ferie. Så vi skal have dårligere forhold i fængslerne.«

Bag mig stod en ung mand med en pisk, han svingede ned over asfalten efter behag. Længere nede stod ældre damer i kø foran souvenirbutikkerne.

Et af salgsobjekterne var et klistermærke af et kæmpe land, hvor der stod »For et større Ungarn«. Min ungarske veninde fortalte mig, at omtrent hver tiende bil, hun så, havde klistermærket siddende i bagruden. Ønsket er at få de gamle ungarske landområder tilbage, hvor der stadig lever ungarske mindretal. Det drejer sig blandt andet om Rumænien, Slovakiet og Serbien. Storhedsvanviddet gælder ikke bare Jobbik-vælgere, men også tilhængere af regeringspartiet Fidesz.

I slutningen af juli holdt premierminister Victor Orban en tale for det ungarske mindretal i Rumænien, som vakte genlyd i hele Europa. Her gik han til angreb på

vestlige, åndløse demokratier og forsøgte at sælge sin egen politik:

»Vi forsøger at skabe en ungarsk stat, som kan konkurrere globalt. Et arbejderbaseret samfund med en ikke-liberal natur.«

Han udtrykte sin foragt for den liberale »EU-kolonialisme«, hvor ungarske supermarkeder og apoteker er ejet af østrigere eller tyskere.

Paszkal Kiss, forsker i nationalisme, fortalte mig, at hvor Jobbik med racistisk retorik går efter romaer og jøder - da folk i de fattige regioner ser kriminalitet som et stort problem i hverdagen og beskylder mindretal som årsagen hertil - leverer Fidesz mere brede løsninger og har i stedet udråbt EU til fjende, så de undgår at diskriminere.

Men det er mere tvetydigt end som sådan, fik jeg fortalt, for de slås om vælgerne. Det politiske analyseinstitut Policy Solutions har identificeret intet mindre end 12 politiske tiltag fra regeringen, som kan føres direkte tilbage til Jobbiks valgprogram fra 2010.

For eksempel er både kristendommen og nationalsymbolet »Den Hellige Krone« skrevet ind i den nye forfatning, og ungarske skolebørn får nu penge for at rejse til tidligere ungarske territorier i nabolandene.

Professoren fortalte, at han var meget overrasket over den »pludselige« nationalisme, som strømmede ind over samfundet i 00'erne. Han mente, at politikerne har haft held med at tale nationalismen positivt op, fordi folk har set ungarske virksomheder gå konkurs og erstattet af vestlige firmaer, mens kriminaliteten blandt særligt romaer er blevet stærkt overdrevet. ♦

Nationalismen i Ungarn er mest udpræget blandt Jobbik-vælgere.

Anders Højberg Kamp skriver månedligt en klumme om europæisk kultur og identitet i NOTAT. Han har rejst i særligt de central- og østeuropæiske lande, freelancer for Berlingske og er klummeskribent for deres københavnelsektion, AOK. Han er uddannet i journalistik og historie fra Roskilde Universitetscenter.

ILLUSTRATION: PERNILLE Z. NYGAARD

Emilie tager prisen

Blandt de eks-parlamentarikere og eks-kommissærer, der går gennem "svingdøren", står danske Emilie Turunen for et af de mere overrumplende karriereskift.

AF KENNETH HAAR

LOBBYKLUMMEN. Det er blevet sæson for turen gennem "svingdøren". Når et EU-Parlament afslutter sin termin, og Kommissionen sin turnus, og nye ansigter skal træde i andres sted, så går der et par måneder, før de første historier om karriereskift fra politiker til lobbyist tikker ind – også kaldet "at gå gennem svingdøren".

I år er ingen undtagelse. Der er både eks-kommissærer og eks-parlamentarikere, som har kunnet sælge de erfaringer, de har skaffet sig gennem tiden som politisk valgte eller politisk udpegede. Flere bør give anledning til et par rynkede pander, for der bør vel være en grænse for, hvilke oplysninger, kontakter og erfaringer fra livet med en politisk ansvarspost, man kan tillade sig at gøre til en vare, der kan sælges.

Nogle tilfælde lugter mere end andre. Sidst svingdøren fejrede højsæson var i 2009-2010, og dengang stod en tysk eks-kommissær, Günter Verheugen, for det måske mest problematiske spring, da han straks oprettede sin egen lobby-konsulentvirksomhed, the European Experience Company, med tjenester til salg for højstbydende. Denne gang må prisen gå til danske Emilie Turunen, tidligere medlem af Parlamentet for SF og senere S, der nu er ansat som lobbyistkonsulent i den danske storbank, Nykredit.

Andre EU-parlamentarikere har taget en lignende tur. Formanden for det magtfulde økonomiudvalg i

parlamentet, britiske Sharon Bowles, afslørede for nyligt, at hun søger til London Stock Exchange Group (LSEG) – et selskab, hun har været i løbende kontakt med gennem sin tid som parlamentariker. Bowles har tydeligvis haft en tæt dialog med børsgruppen LSEG om kommende lovgivning, som de havde en klar interesse i. Det gælder for eksempel det omfattende og komplekse MiFID-direktiv om handel med finanspapirer.

Bowles er mere centralt placeret end Turunen i Parlamentet, men danskeren tager alligevel føringen i dårlig smag af én grund. Mens Bowles aldrig har lagt skjul på, at hun grundlæggende er tæt på finanssektoren i City of London, så har Turunen omvendt slået sig op på, at være en af de store bankers hårde kritikere. Og man må formode, at den opbakning hun måtte have haft i vælgerkorps, i høj grad stammer fra hendes jævnlige udfald mod grådige banker, og sågar mod giftige finanslobbyister.

Nu må de selvsamme vælgere så erkende, at hvis de støttede Turunen, så er hovedpersonen nu konverteret. Med et hop på hovederne af vælgermassen, er hun nu sprunget over i en stilling, hvor hun skal arbejde for omvendt det omvendte af det, hun efter alt at dømme mente, da hun var politiker.

Selv mener Turunen ikke, der er nogen modsætning mellem hendes politiske liv og den nye karriere.

»Jeg har også i EU-Parlamentet arbejdet på tværs af partiskel for blandt

En god måned for:

City of Londons finanslobby

Jonathan Hopkins Hill, bedre kendt som Lord Hill fra sin tid som formand for det britiske overhus, er blevet udnævnt til EU-kommissær for finansområdet. Det er heldigt for kundekredsen i den stribe af lobbyfirmaer, som Lord Hill enten har grundlagt, arbejdet for eller er medejer af. Kundekredsen udgøres nemlig af store dele af Londons finansvirksomheder, herunder bank-giganten HSBC og "The City of London Corporation", der er finansfyrstedømmets fællesorganisation.

Læs mere om Lord Hill og finanslobbyen på www.corporateeurope.org

En dårlig måned for:

GMO-lobbyen

»Vi kan ikke acceptere, at medlemsstater forbyder GMO-afgrøder blot af etiske grunde.« Sådan lød kommentaren fra direktøren for biotekindustriens sammenslutning i Europa, Mellemøsten og Afrika, da det blev besluttet, at medlemslande kan forbyde GMO-afgrøder. For øvrigt er GMO-lobbyen utilfreds med, at Jean Claude Juncker har erklæret, at han vil have en mere politisk Kommission. Det betyder nemlig, at det bliver sværere at få godkendelser af GMO-afgrøder igennem EU-systemet, lyder lobbyisternes vurdering.

Læs den fulde historie på www.euractiv.eu

andet at styrke den danske realkredit, så jeg mener ikke, der er nogen konflikt mellem mit politiske arbejde og mit nye arbejde i Nykredit,« sagde hun til Fyens Stiftstidende i september.

Det holder nok ikke så langt. Turunen har for eksempel været fortalere for mindre banker, og nu melder hun sig under fanerne for en storbank, der bestemt ikke er med på den galej. På et andet punkt er hun sværere at modsige. Hun anfører, at hun "kun arbejder med ting, jeg kan stå inde for, og sådan er det stadig", og det er da sikkert rigtigt. Spørgsmålet er, om det er de samme ting, hun "står inde for" i dag som dengang. ♦

Lobbyklummens skribent Kenneth Haar er researcher i den lobby-kritiske organisation, Corporate Europe Observatory. Han kommenterer jævnligt på lobbyisme i medierne.

indførelse
 Lobbyisme
 EU
 MP
 Lobbyisme
 EU
 interesse
 Lobbyisme
 EU
 MP
 Lobbyisme
 EU
 MP
 Lobbyisme
 STRASSBOURG
 INDDIET
 LSE
 LOBBYISME
 EU
 MP
 Lobbyisme
 EU
 MP
 Lobbyisme

Catalonien – en sur udfordring for Spanien

Spaniens nordøstlige region holder 9. november folkeafstemning om en løsrivelse fra Spanien. Forbilledet er den afstemning skotterne fik.

AF ELENA GYLDENKERNE MASSA

LANDEFOKUS. "Vi vil stemme!" brøler omkring halvanden millioner mennesker og stiller sig op, så de set fra luften danner et V-formet, catalansk flag. V'et, der strækker sig 11 kilometer langs Barcelonas to største boulevarder, står for det engelske ord "vote".

Kun en uge inden Skotland den 18. september holder folkeafstemning om løsrivelse fra Storbritannien, håber de catalanske demonstranter, at de kan skabe opmærksomhed i Europa om deres egen afstemning om selvstændighed 9. november.

Problemet er, at den spanske regering ikke anerkender den catalanske folkeafstemning. Argumentet fra Madrid lyder, at en løsrivelse vil være i strid med den spanske grundlov, som bestemmer, at Spanien ikke må skilles ad.

En kæmpe bevægelse på få år

Den økonomiske krise i Spanien har sammen med en stærk, nationalistisk propaganda i Catalonien overbevist mange catalanere om, at de ville trives langt bedre økonomisk, politisk og især demokratisk som et selvstændigt land i Europa.

»Det er os, der får æren af at vinde vores land tilbage og bygge en ny og meget bedre stat«, lyder det fra Carme Forcadell, talskvinde og leder af Assemblée Nacional Catalana (ANC). Organisationen er efter eget udsagn apolitisk, men vil puste liv i den sociale bevægelse for selvstændighed.

På få år har et ubetydeligt nationalistisk mindretal forvandlet sig til en kæmpe, social bevægelse. 86 pct. af den catalanske befolkning ønsker en folkeafstemning.

Det er dog ikke ensbetydende med, at ja-siden med sikkerhed vil vinde. Mange er nemlig usikre på, hvad konsekvenserne af en løsrivelse vil være. Der foreligger ingen politiske planer udover den, at holde folkeafstemning i november.

Ændre grundloven?

Catalanerne ser op til Skotland, hvor afstemningen var anerkendt af både Storbritannien og EU. Skotternes frie valg bliver opfattet som et eksempel til efterfølgelse, da den symboliserer en form for demokrati, som der ikke er plads til i Spanien.

Fiertallet i det spanske parlament med statsminister Mariano Rajoy's konservative Partido Popular i spidsen fastholder, at grundloven, som blev godkendt i 1977

efter diktator Francos død, forbyder en splittelse af landet.

Man kunne selvfølgelig ændre grundloven og imødekomme Cataloniens ønske om mere selvstændighed, men det kræver en godkendelse fra det spanske parlament. Intet peger dog på, at der er noget flertal at hente for det.

Snyder sig udenom

Ligesom David, der svingede stenen i panden på Goliat, prøver den catalanske regering at snyde sig udenom spansk lov ved at godkende en lokal, catalansk lokal lov, der tillader en afstemning i november.

Hvor langt catalanerne når i deres jagt på selvstændighed, afhænger i sidste ende af den spanske forfatningsdomstol. Ikke meget tyder på, at en dom vil falde ud til deres fordel.

Cataloniens præsident Artur Mas har lovet en fredelig proces inden for lovens rammer. Men ERC – det oprindelige selvstændighedsparti, som i øjeblikket fører i meningsmålingerne – og den sociale bevægelse ANC har opfordret præsidenten til at ignorere enhver dom fra Madrid.

Elena Gyldenkerne Massa er spansk journalist og bosiddende i Barcelona.

Ifølge politiet var der 1,8 millioner mennesker til demonstrationen 11. september. Den spanske regering siger 500.000. Ifølge forfatteren kunne det umuligt være under en million.

FOTO: ASSEMBLEA NACIONAL CATALANA

CATALONIEN

Befolkning: ca. 7,6 millioner
(Danmark ca. 5,5)

Areal: 32.114 km² (Danmark 43.561)

Økonomi: Fjerde rigeste region i Spanien målt på BNP (Baskerlandets er 12 pct. højere, Madrids 8,8 højere)

Cataloniens historie

AF SVEN SKOVMAND

Man kan ikke tale om Spanien og spansk på samme måde, som man taler om Tyskland og tysk. Der er flere forskellige folk, og det største er catalanerne i området omkring Barcelona. De har ikke blot et andet sprog, de har også en anden historie.

Allerede i 800-tallet blev området omkring Barcelona et selvstændigt rige, og i 1200-tallet fik man et catalansk skriftsprog.

I 1137 blev Catalonien sluttet sammen med det aragonske kongerige, der lå mod vest. Men den største forandring skete i 1400-tallet, da kong Ferdinand ægtede Isabella af Castilien, hvad der førte til dannelsen af kongeriget Spanien.

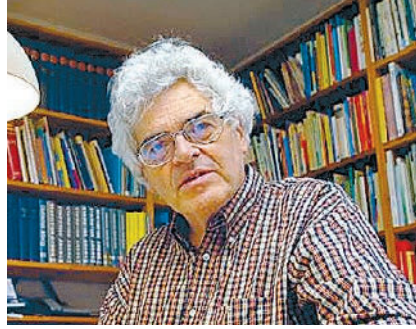
Castilien dominerede både sprogligt og politisk. Først med Romantikken i 1800-tallet genopstod catalansk litteratur. På samme tid oplevede Catalonien en stærk industrialisering, og befolkningen voksede stærkt.

I 1900-tallet gjorde catalanerne flere gange oprør mod det spanske styre, og under den republikanske regering fra 1931 til 1936 fik de et selvstyre, der på flere punkter mindede om det, de har i dag.

Frygten for, at dette kunne føre til Spaniens opløsning, var en væsentlig årsag til, at general Franco i 1936 indledte den spanske borgerkrig, der kostede 300.000 mennesker livet og endte med Francos sejr. Og en af hans beslutninger var helt at forbyde det catalanske sprog.

Efter Francos død erkendte de demokratiske regeringer, at man måtte imødekomme de mange mindretal, og 1979 fik Catalonien et stærkt selvstyre. Samtidig blev catalansk et officielt sprog, først i Catalonien og siden i Valencia-området og på Mallorca.

SKOVMANDS NOTATER

EU bedømmer dansk økonomi forkert

Danmark vil i årene efter 2020 få problemer med at overholde EU's krav om, at den offentlige økonomi ikke må vise et underskud på over 3 procent. Men det skyldes alene EU's måde at opgøre den danske økonomi på, skriver de økonomiske vismænd i kronikken »Hængekøjen i dansk økonomi« i Jyllands-Posten for 10. september.

Når EU vurderer den danske økonomi, tager man ikke hensyn til, at man i Danmark kan trække forskellige udgifter til pension fra, men til gengæld bliver beskattet af dem senere. Denne udskudte skat bør modregnes i den offentlige gæld, siger vismændene. De peger på, at den måde, som økonomien opgøres på, kan tvinge Danmark til at føre en uhensigtsmæssig økonomisk politik.

Godt, at vismændene peger på det uheldige i, hvordan EU bedømmer dansk økonomi.

EU får ingen klimakommissær

Connie Hedegaard er formentlig den danske EU-kommissær, der har ydet den største indsats for forbedring af EU's politik. Derfor beklages det af mange, at hun nu går af, og at posten som klimakommissær helt bliver nedlagt, idet den slås sammen med posten som energikommissær.

Bekymringen bliver ikke mindre af, at den nye kommissær, Miguel Arias Cañete, har en fortid i oliebranchen, idet han indtil 2011 var direktør for det spanske selskab Petrolifera Ducar, der solgte olie til tankskibe i Middelhavet. Det skriver Information torsdag den 11. september i artiklen »Tidligere oliedirektør skal styre klima og energi for EU.«

Bekymringen forstærkes af, at striden mellem Ukraine og Rusland vil kræve en stor indsats af kommissæren, der i forvejen gerne skulle komme til en række internationale forhandlinger om klimaet. Som Connie Hedegaard siger: »Det kan bare ikke lade sig gøre med én person.«

Det ville have klædt Margrethe Vestager, om hun havde søgt posten som klimakommissær. Men hun foretrak altså en »tung økonomisk post«.

Makrelstrid kan ramme Grønland

Den stigende varme i havet har fået makreller til i store mængder at komme til ikke blot Færøerne og Island, men også Grønland, hvor man i 2014 regner med at tage cirka 100.000 tons – det dobbelte af, hvad man gjorde i 2013. Det oplyser Politiken 10. september i artiklen »Kan denne fisk redde et helt land?«

Hvis denne fangst bliver nået, vil Grønland komme op på 11 procent af den kvote på knap 900.000 tons makrel, som for tiden er fastsat for makrelfangsten i det atlantiske område. Dermed vil Grønland sandsynligvis som Færøerne og Island komme i strid med EU, som kræver, at 84 procent af fangsten skal gå til EU og Norge.

Den globale opvarmning har ændret vilkårene for makrelfiskeri. Og det bør både EU og Norge respektere.

Italiensk selskab vil slippe for feriepenge

Det italienske firma Trevi, der har cirka 100 medarbejdere ansat ved metrobyggeriet i København, har indklaget fagforeningen 3F for EU-Kommissionen, oplyser Berlingske den 20. august i artiklen »Italiensk metrofirma til angreb på 3F.«

Firmaet er utilfreds med, at det skal betale danske feriepenge til deres ansatte, når det i forvejen betaler feriepenge til dem i Italien – ganske vist til et lavere beløb.

3F siger hertil, at firmaet får refunderet det, der er betalt i italienske feriepenge. Det skal blot dokumentere, at pengene er betalt. Og det er i strid med EU-retten, mener det italienske firma.

Man må håbe, at EU afviser det italienske firma. Men får Trevi medhold, kan det blive alvorligt for kampen mod social dumping.

Ønsker samme pris for leje af biler

Hvis en dansker vil leje en Polo af Avis i Berlin, skal han betale 47 procent mere, end en englænder skal. Og også i andre lande skal vi betale en ekstrapris for at leje bil. Det oplyser Jyllands-Posten den 28. august i artiklen »Dit bopælsland afgør prisen på udlejningsbilen.«

EU-Kommissionen har nu taget sagen op og krævet en redegørelse fra firmaerne Avis, Hertz og Europcar. Man kræver, at den uheldige praksis ophører.

For en gangs skyld tager EU fat på en fornuftig opgave. Det skal roses.

Notaterne kan i uddybet form læses på www.notat.dk under de samme overskrifter

Hausgaard: "Lad mig beklage, at jeg kom til at kalde Schlüter drikfældig"

Niels Hausgaard skrev en fast klumme i hvert nummer af NOTAT op til folkeafstemningen om Maastricht-traktaten i 1992. Og han kom til at gå lidt over stregen.

AF IDA ZIDORE

BAGSIDEN. Da danskerne i 1992 skulle stemme om Maastricht-traktaten, som havde til formål at forvandle EF fra et handels-samarbejde til en union, gik det ikke stille for sig. Og Niels Hausgaard var en af dem, der lavede larm.

Den folkekære troubadour var medlem af Nødvendigt Forums EU-kritiske panel, og skrev op til afstemningen en fast klumme i NOTAT med sine tanker om, hvad der foregik på den politiske scene. Troubadourens Tænk tank, lød den passende titel.

I sin klumme den 20. maj 1992 gav han en dybfølt undskyldning til Poul Schlüter for i et tidligere indlæg at have antydnet, at statsministeren var drikfældig:

»Jeg forsøgte i mit indlæg at finde en grund til, at landets leder siger de sære ting, som han gør. Som f.eks. det med den stendøde union (...) Jeg mener, der kan være tale om tre muligheder, og det var dem, jeg nævnte, nemlig: Uhæderlighed, uvidenhed og fuldskab. Jeg vil hermed lade den sidste mulighed ude af betragtning og endnu engang beklage«.

NOTAT har spurgt Niels Hausgaard, hvad han tænker om sin klumme i dag:

Titlen på Niels Hausgaards klumme fra den 20. maj 1992 var 'Sandheden'.

»Jeg fortryder ikke noget og mener endda, at den stadig er fuldt gyldig. Det var en hektisk tid op til Maastricht-afstemningen. Resultatet var i første omgang godt. Det var med til at styrke den folkelige debat og dermed demokratiet, men så fes det hele lidt ud og endte med at styrke afmagtsfølelsen. Skam få de ansvarlige.«

Sandheden

Af
Niels Hausgaard

**Troubadourens
TÆNK TANK**

NÅR ET LILLE BARN tager en daggammel kylling op for at kæle for den, og i ren og skær ømhed kommer til at kvæle den, så er der ikke af den grund tale om et ondt barn. Det er ikke kun små børn, der kan komme galt afsted på den måde. Mennesker kan u...

LAVE DE forskrækkeligste ulykker. Det kan være velbegavede og højtuddannede mennesker, der er kommet til at tro, at de kender sandheden om et eller andet, og som derfor fører sig lidt bedrevidende frem. De fleste af os ved jo godt, at sandheden er mangelfuld, og at uanset hvor meget vi fordyber os, kommer vi kun til at besidde en del af den. Derfor, når en og anden i unionsdebatten står frem og påstår, at noget er sandheden, at han kender den, så er det spild af tid at lytte til ham. Han har ganske enkelt løbet panden mod en personlig begrænsning, som han må gøre noget ved, inden han begynder at indrette samfundet for andre. Dette er ikke helt løgn!

LAD MIG SAMTIDIG beklage, at jeg i NOTAT den 1. maj kom til at sige, at statsministeren er drikfældig. Det er en grund til...

at tro. Jeg har modtaget bitre reaktioner og er fuld af ærlig anger. Jeg forsøgte i mit indlæg at finde en grund til, at landets leder siger de sære ting, som han gør. Som f.eks. det med den stendøde union. Det er altid nemmere at forstå folks sære tiltag, hvis man kender grunden. Jeg mener, der kan være tale om tre muligheder, og det var dem jeg nævnte, nemlig: Uhæderlighed, uvidenhed eller fuldskab. Jeg vil hermed lade den sidste mulighed ude af betragtning og endnu engang beklage og undskyldte.

Niels Hausgaard

Niels Hausgaard er med i Nødvendigt Forums unionspanel. Frem til folkeafstemningen den 2. juni kommenterer han valgkampen i NOTAT.